

Krasoň jaseňový - nový nebezpečný škodca na Slovensku

prof. Ing. Kamil Hudec, PhD.
Ústav agrochémie a pôdoznanectva, SPU v Nitre

Krasoň jaseňový - imágo

V roku 2026 do zoznamu škodcov vyskytujúcich sa na Slovensku pribudol nový nebezpečný, invázny a karanténny druh - krasoň jaseňový (*Agrilus planipennis*), ktorého prvý výskyt na území Slovenskej republiky oficiálne potvrdilo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Prvý výskyt bol zaznamenaný v okolí obce Streda nad Bodrogom, následný prieskum potvrdil výskyt škodcu v ďalších 22 katastrálnych územiach.

Prečo je taký nebezpečný?

Krasoň jaseňový patrí medzi najnebezpečnejších karanténnych a inváznych škodcov jaseňov na svete. Na území EÚ bol jeho výskyt oficiálne potvrdený po prvý raz v roku 2026 v Maďarsku a ná-

sledne aj na Slovensku. Dokáže napadnúť aj úplne zdravé stromy a v krátkom čase zlikvidovať celé porasty. Napadnutý strom postupne usychá a odumiera. Škodca znamená hrozbu najmä pre jasene, ktoré predstavujú približne 2,2 % lesných porastov na Slovensku. Hostiteľmi škodcu sú jaseň štíhly, jaseň mannový, jaseň úzkolistý, jaseň americký a chionant virgínsky. Vyskytuje sa nielen na živých stromoch, ale aj dreve a produktov z neho.

Krasoň je veľmi nebezpečný škodca, pretože sa veľmi ťažko identifikuje. Napáda najprv horné časti koruny, pričom neprodukuje žiadne iné symptómy a zvyčajne ho zistíme, až keď napadne spodnú časť kmeňa, alebo sú už prítomné výletové otvory. Vývoj

Výletový otvor na kmeni

Larva krasoňa pod kôrou

Poškodený strom

Symptómy poškodenia pod kôrou

larvy trvá 1-2 roky a má 4 instary. Prezимуje larva pod kôrou alebo v dreve. Kuklí sa v máji až júni a imága opustia strom cez charakteristický výletový otvor v tvare písmena D, široký 3–4 mm. Imága sa po vyletení živia listami jaseňa, môžu preletieť aj niekoľko kilometrov. Aktívne sú najmä počas teplých a slnečných dní.

Odkiaľ sa na Slovensko dostal?

Keďže pochádza z ázijských krajín (Mongolsko, Čína, Kórea, Japonsko), do Európy sa dostal cez Rusko a Ukrajinu. Prvý výskyt v okolí Moskvy bol hlásený v roku 2003, v roku 2019 už aj na Ukrajine. Rizikovým je dovoz hostiteľských rastlín určených na výsadbu z územia s výskytom škodcu. Rizikovým je zároveň aj dovoz dreva hostiteľských rastlín s kôrou, palivového dreva, neošetrených drevených obalov, dreveného obalového materiálu, štiepky, neošetrených drevených podkladov s kôrou, všetko z krajín s výskytom škodcu.

Ako ho možno identifikovať?

Škodca je svojím vzhľadom aj bionómiou veľmi podobný krasoňovi borievkovému, ktorý poškodzuje tuje. Krasoň jaseňový je chrobák s kovovo smaragdovo-zeleným sfarbením tela, o veľkosti 7,5–15,0 mm. Larva je biela (15–30 mm) a vyžiera typické meandrovité chodbičky pod kôrou a v dreve jaseňov.

Ako sa dá proti nemu chrániť?

Keďže ide o karanténneho škodcu, v každom prípade ak občan spozoruje príznaky alebo potencionálne štádium škodcu, treba kontaktovať rastlinolekárskeho inšpektora ÚKSÚP Bratislava podľa regionálnej príslušnosti (<https://www.uksup.sk/kontakty-inspektorov>).

Samotná ochrana je mimoriadne náročná. Dôležitá je predovšetkým prevencia a dôsledná kontrola pohybu dreva z rizikových oblastí, najmä palivového dreva. Ak sa na lokalite zistí výskyt krasoňa, je potrebné pristúpiť k okamžitej asanácii napadnutých hostiteľských stromov, a to buď mechanicky (štiepkovaním, spálením) alebo chemicky - postrekom kmeňov a ťažbových zvyškov. Z napadnutých oblastí do oblastí, kde sa ešte napadnutie nepotvrdilo, je zakázané prevážať jaseňové drevo.

Foto: www.uksup.sk, www.skodcoviadrevin.sk